

Eubodius, a. 468, nom d'un bisbe (Fö. 50). O més fàcilment i simplement: AGBOD¹ (S. VIII, doc. en el *Polypt. Irminonis*, Först. 19). Suposant que preferim aquest, tindriem VILLA A(G)BUTI > *Vilabuti*, *-vut* > *Vilaüt*, evolució normal; i fins és possible que predominant-hi la -G- del nexa sobre la B, es passés per *Vilaguti* (que consta en la menció més antiga) a *Vilaüt*. Sens dubte la solució més versemblant.

No crec que pugui ser un nom d'origen llatí; encara que se'n trobin alguns en AG- en el Schulze (10) (*Agusius*, *Agatius*), però no un *AGUTIUS; i més val atènyer-se al caràcter germànic dels components de *Vilamalla*, *Vila-sacra*, *Vilabertran*, *Vilarobau*, *Vilamaniscle*, *Vilartolí*, *Vilopriu*, *Viladamí*, *Vilademines* etc.

¹ El mateix NP germ. en una fase més arcaica AGIBOD, -UT va donar *Gebut*, castell i despoblat de Segrià (1175) i el NP *Gibot* o *Agibot* que hem documentat en molts textos medievals de Poblet d'Eivissa, de Múrcia etc. (vol. IV, 340-341). En els nostres NPP medievals trobem SIGIBOD, SCARABOD, GARABOD.

Vilavaques, V. Vila- (γ)   *Vilavella*, V. Vila-(β)

VILAVENUT

Poblet del Gironès, uns 7 k. a l'E. N. E. de Banyoles, agre. a Fontcoberta.

PRON. *biləbənút* a Serinyà (Casac. 1920); i en l'enq. que hi vaig fer el 1964 (XLIV, 142-44).

MENC. ANT. 1017, butlla de Benet VIII per al nom de Banyoles: «--- *Usal* cum ipsos boschos--- in *Villa Vendut*, domos, terras --- in valle *Miliarias* --- in villa de *Ollers* et in *villa de Amelio* et in *villa Vendut*, domos, terras ---» (*MarcaH.* c. 999.5, 48; Mons. X, 263, xi, 268.8); 1209. *Vilavenuto* (Mons. XVIII, 29); 1226. *Vilavenut* (*BABL* IV, 417); 1228. id. (ib. IV, 503); 1359. *Vilavenut* (*CoDoACA* XII, 100-111); 1362. Sti. Saturnini de *Vilavenuto* (*Llibre Verd*, Alsius, *Nom.* 22.237)); Par. de *Vilavenuto* paga el bovatge al rei (ib).

ETIM. VILLA VĪNŪTĪ, genitiu contracte del NP romà VINUTIUS, molt estudiat i documentat per Schulze (pp. 380, 384, 306), pertanyent a la família de *Vinius*, *Vinicius*, *Vinillius*, *Vinesius*, *Vinacius*, *Vinnisius* etc., tots ells documentats en fonts romanes; hi ha també l'intensiu *Vinnius*, explicat per Lindsay; i Skok, troba continuadors de VINIACUM en diversos depts. del Midi, i hi afegeix encara testimonis epigràfics i el compost VINIONIS VILLA a. 854, prop de Carcassona. És clar que la grafia *Villa Vendut* o *Venduti* de 1017, encara que repetida (però no en les altres mencions) és hiperllatinisme per infl. del verb *vendre*. El NP *Venut* estigué en ús català antic amb la mateixa ul-

tracorrecció: 1041: «terra qui fuit de *Vendut*» en un doc. d'Àger (Sanahuja, *Àger*, 320.31).

És casual la coincidència amb un nom moro: «lo fiyl de *Banud* el Arrais de Crivillen» en la Cròn. de Jaume I (Ag. 431.5), (*Benut* en l'ed. de València): de l'àr. *Ben-Hūt* (cf. *Hūtân*, en Hess, p. 20a).

VILERT

Llogaret del Gironès, una desena de k. al NE de Banyoles, agre. a Espotellà, a l'esq. del Fluvià.

PRON. *bilərt* a Serinyà (Casac. 1920), i en el poble mateix, en l'enq. de 1958 (XX, 46-47); i a Ollers (XLIV, 15 145).

MENC. ANT. 965 (any 12 de Lotari): testament del Comte Seniofred de Besalú: mana deixar al mon. de St. Esteve de Banyoles «alodem in *Villa Avondant* [= *Vilanant*] --- et ipsas vineas que habui per cartas in *Viladert* vel in ejus parr. ---» (*MarcaH.* § 104; Mons. I, § 3, p. 230; Abadal, *Eixalada*, 195.14; SerraV., *PinósM.* III, 85); 979: test. del Comte-Bisbe Miró: «ad Mon. S. Petri *Rodas* --- alodem --- in com. Bisuld ---, in villa *Spina uesa* et in *Villa erte* et in ipsa valle quantum invenire potueritis in his locis, qui ---» (Mons. I, 243.5f.); 1017, butlla de Benet VIII per al mon. de Banyoles: «in *Cisteriano* q. dicunt *Villavert*,¹ ecclesia Ste. Marie ---» (*MarcaH.* c. 999.43; Mons. XI, 260.2, i x, 263); 1097: butlla del papa Urbà: «Ste. Marie de *Villa Azert*» (*MarcaH.*, c. 1200; Mons. X, 264); 1174. *S. M. de Villa Azert* (*MarcaH.* 1367; Mons. XI, 507.12; Alsius, *Nom.* 237); 1279 i 1289: Bernat de *Vilazert* era bisbe de Girona (i com tal firma, però només amb inicial «B. Episcopus», en dos docs. del *Cart.* de Roca-rossa § 5 i 6); 1291: Bern. de *Villazert* (imprès *-acert* Villan., *Vi. Li.* XII, 186; *-acerto*, *Esp. Sagr.* XLIV, 278, 290); 1359. *Vilert* (*CoDoACA* XII, 100); 1362: Ste. Ma. de *Villazerto* (*Llibre Verd*; Alsius); 1379. *Vilerto* redempció de bovatge (Alsius). Anteriorment se n'havia dit *Sisterianum*, com consta en docs. de 866, 878 i 916 (Mons. X, 263 i Alsius).

ETIM. Res no se n'ha escrit (Aebischer, *Top.* se'n desentengué) si no és la planxa d'*AlcM*, NP germ. WILLIHARD que no li cal refutar a qui sàpiga les beceroles fonètiques (que wi- dóna *Gu-* etc.). És clar que és un de tants compostos de *Villa*, i versemblant que com una majoria d'aquests, s'hagi format amb un NP, els quals, sobretot en aquestes comarques, són majorment d'origen germànic. La comparació de les mencions antigues mostra un NP encara separat en quasi totes (llevat de la de 965); posant-hi la grafia *Azert*, 4 de les més antigues (1097, 1174, i dues del S. XIII); amb aquesta *z* alterna *ð* el 965, i zero 979, com és regular allà on hi ha -ACE- etimològic (*PLACERE* > *plader* > *plazer* > *plær*).

Com que imaginar que vingui de VILLA LACERTI ('del